

Giải pháp nâng cao hiệu quả văn hoá công sở ở các trường đại học trong giai đoạn hiện nay

Nguyễn Minh Hùng*

*ThS, Trường Đại học Sư phạm TP. Hồ Chí Minh

Received: 22/12/2023; Accepted: 5/01/2024; Published: 12/01/2024

Abstract: Office culture plays a huge role in building scientific, disciplined and democratic working habits. Besides, cultural factors also help members of the office respect discipline, unite and cooperate for the common development of the office. At the same time, arouse and promote the creative capacity of each individual, creating a friendly and civilized working environment. However, in many state agencies, the phenomenon of violating civil culture is still the case of drinking and smoking in the workplace; Bureaucracy, bossy authority and irresponsible work still exist..

Keywords: Solutions, office culture

1. Đặt vấn đề

Văn hoá công sở (VHCS) là vấn đề được Đảng, Nhà nước rất quan tâm, đã ban hành nhiều chủ trương, chính sách, văn bản pháp luật quy định về xây dựng VHCS, hình thành chuẩn mực nề nếp làm việc, kỷ cương dân chủ trong tổ chức, hoạt động của các cơ quan hành chính nhà nước nói chung và đơn vị sự nghiệp công lập nói riêng. Nghị quyết số 33-NQ/TW, ngày 09/6/2014 Hội nghị lần thứ chín Ban Chấp hành TW khóa XI về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu Phát triển bền vững đất nước nhấn mạnh “ Chú trọng chăm lo xây dựng văn hóa trong Đảng, trong các cơ quan nhà nước và đoàn thể, coi đây là nhân tố quan trọng để xây dựng hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh. Trong đó, trọng tâm là xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức có phẩm chất đạo đức, tận tụy, hết lòng phụng sự tổ quốc, phục vụ nhân dân, gắn bó máu thịt với nhân dân với trách nhiệm xã hội và ý nghĩa công dân.

VHCS không chỉ thể hiện đạo đức phẩm chất của công chức, viên chức người lao động trong khi thực hiện nhiệm vụ mà còn thể hiện trình độ và nhu cầu văn hóa của họ. Vì vậy để đảm bảo tính trang nghiêm, hiệu quả hoạt động của các cơ quan hành chính nhà nước, ngày 02/8/2007, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 129/2007/QĐ-TTg về Quy chế VHCS. Căn cứ Quy chế này các cơ quan hành chính từ Trung Ương đến địa phương đều đã ban hành Quy chế VHCS áp dụng tại cơ quan, đơn vị mình và đều nhận được sự ủng hộ, đồng tình của đa số công chức viên chức và nhân dân. Điều này đã

khẳng định mạnh mẽ,

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Vai trò và tầm quan trọng của VHCS

Đảng ủy, Ban Giám hiệu các trường đại học luôn quan tâm, sát sao trong việc xây dựng môi trường giáo dục thân thiện văn minh nhưng lại đảm bảo tính kỷ luật, đoàn kết. Việc thực hành văn hóa ứng xử trong môi trường giáo dục đại học cần được thắt chặt hơn thông qua việc nâng cao nhận thức, hành động bằng nhiều hình thức, công cụ ứng xử như: ngôn ngữ, lời nói, chữ viết; các hoạt động hội nghị, hội thảo; trong công việc, trong dạy và học... Mỗi cá nhân cần tự điều chỉnh hành vi phù hợp với nội quy, quy định, quy tắc ứng xử của Nhà trường trong mối quan hệ giữa nhà giáo – phụ huynh/đối tác – sinh viên; có khát vọng, mục tiêu chung, cùng chia sẻ, đồng thuận và ứng xử văn minh, lịch sự. Xây dựng nếp sống văn hóa học đường, trách nhiệm, đạo đức nhà giáo và công tác giáo dục đạo đức, lối sống, kỹ năng sống cho sinh viên; giá trị tận tâm trong việc nâng cao văn hóa ứng xử; mối quan hệ giao tiếp ứng xử trong trường đại học,.... Nhận định giáo dục văn hoá ứng xử cho người học là nhiệm vụ cấp thiết giúp người học có được những suy nghĩ, thói quen, tư tưởng, ứng xử tích cực trong Nhà trường cũng như trong xã hội. Nhà trường cần tăng cường phổ biến văn hóa ứng xử đến toàn thể người học. Mỗi giảng viên, chuyên viên trong môi trường giáo dục phải là người gương mẫu về đạo đức, lối sống, nhân cách, là một tấm gương về văn hóa ứng xử để sinh viên noi theo. Bảo đảm tính trang nghiêm và hiệu quả các hoạt động của các trường đại học.

Xây dựng phong cách ứng xử chuẩn mực của đội ngũ cán bộ, viên chức sinh viên trong công tác hoạt động giảng dạy và học tập, hướng tới mục tiêu xây dựng đội ngũ cán bộ, viên chức, sinh viên trong toàn trường có phẩm chất đạo đức tốt, năng lực trình độ chuyên môn vững vàng đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ “*Mỗi thầy giáo, cô giáo là tấm gương sáng về đạo đức, tự học và sáng tạo*”, góp phần xây dựng công tác thân thiện, lành mạnh tạo động lực thúc đẩy cá nhân và tập thể hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao. Là một trong những tiêu chí đánh giá thi đua của cá nhân và tập thể trong các trường đại học hàng năm; xem xét khen thưởng, kỷ luật và xử lý đối với cá nhân vi phạm.

2.2. Giao tiếp và ứng xử trong các trường đại học

Thực hiện đúng và đầy đủ các quy định về nghĩa vụ của cán bộ, viên chức theo quy định của Pháp luật.

Chấp hành quyết định của các cấp quản lý trực tiếp, phối hợp với cán bộ, viên chức khác trong cùng cơ quan, đơn vị và cán bộ, viên chức các cơ quan, đơn vị, tổ chức khác có liên quan để thực hiện nhiệm vụ, công vụ có hiệu quả.

Trường hợp có quyết định của cấp trên cấp quản lý trực tiếp thì cán bộ, viên chức phải thực hiện theo quyết định của cấp có thẩm quyền cao nhất, đồng thời có trách nhiệm báo cáo cấp quản lý trực tiếp của mình về việc thực hiện quyết định đó.

Khi thực hiện quyết định của các cấp có thẩm quyền cán bộ, viên chức phát hiện quyết định đó trái pháp luật hoặc không phù hợp với thực tiễn thì phải báo cáo ngay với người ra quyết định. Trong trường hợp vẫn phải chấp hành quyết định đó thì phải báo cáo lên cấp trên trực tiếp của người ra quyết định và không phải chịu trách nhiệm về hậu quả gây ra do việc thực hiện quyết định đó.

Nếu phát hiện việc thực hiện sai hoặc không đầy đủ, không đúng quy định của các cán bộ, viên chức khác trong cùng cơ quan; đơn vị và cán bộ, công chức, viên chức các cơ quan, đơn vị khác có liên quan trong thực hiện nhiệm vụ, công vụ thì phản ánh đến Thủ trưởng cơ quan, đơn vị có thẩm quyền quản lý cán bộ, công chức, viên chức đó và chịu trách nhiệm các nhân về những phản ánh của mình. Người đứng đầu và cấp phó của người đứng đầu cơ quan, đơn vị có thẩm quyền quản lý và sử dụng cán bộ, viên chức có trách nhiệm đôn đốc, kiểm tra việc thực hiện

nhiệm vụ, công vụ của cán bộ, viên chức thuộc thẩm quyền và xử lý vi phạm đối với cán bộ, viên chức vi phạm các quy định của pháp luật theo phân cấp quản lý cán bộ, viên chức. Đồng thời, kết hợp tổ chức các hoạt động, phong trào văn hóa ứng xử, bồi dưỡng nhân cách, đạo đức, lối sống cho người học thông qua các khóa đào tạo kỹ năng mềm, hoạt động tình nguyện, tri ân, tọa đàm, sinh hoạt chuyên đề về ý thức và văn hóa học đường.

Tuy nhiên, theo sự phát triển của xã hội tình hình triển khai, thực hiện VHCS của viên chức, giảng viên nhà trường vẫn còn hạn chế... chưa đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững của nhà trường khi tiến tới hoạt động tự chủ. VHCS cũng giống như các loại hình văn hóa khác, là một loại hành vi và qui ước mà con người dựa vào đó để điều khiển các mối quan hệ tương tác của mình với những người khác. Loại văn hóa này bao gồm cả những quy định chính thức ghi thành văn bản pháp luật của nhà nước cũng có những quy định bất thành văn mà chúng ta học được bằng kinh nghiệm. Vậy VHCS thể hiện trên những phương diện. Có thể nói văn hóa nơi công sở được thể hiện ở nhiều phương diện như: VHCS là ăn mặc đẹp, gọn gàng, lịch sự, phù hợp với môi trường làm việc. VHCS còn là nơi thể hiện văn hóa ứng xử của những người có trình độ. VHCS chính là sự tiết kiệm: như tắt điện, tắt quạt khi ra khỏi phòng, lớp học. VHCS là phong cách làm việc.. Đối với một người giảng viên hoạt động trong môi trường giáo dục thì vấn đề về văn hóa ứng xử là điều rất quan trọng để hoàn thiện phẩm chất, nhân cách, đạo đức mẫu mực của bản thân mình.

2.3. Giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả văn hoá công sở trong các trường đại học trong giai đoạn hiện nay

2.3.1. Văn hoá ứng xử về lời ăn tiếng nói

Công sở chính là nơi diễn ra các hoạt động giao tiếp hàng ngày, giao tiếp nơi công sở cũng đòi hỏi sự chuẩn mực về văn hoá. Văn hoá ứng xử còn thể hiện sự chín chắn khiêm nhường, biết lắng nghe, biết chia sẻ và biết tỏ thái độ đúng mực. Tâm lý người đời ai cũng muốn nói cho người khác nghe. Bởi vậy trong giao tiếp biết lắng nghe sẽ làm cho mọi người gần gũi và hiểu nhau hơn. Không ai nở giận một người khi người đó làm sai mà biết xin lỗi, không ai nở ghét một người mà người đó luôn ân cần chu đáo với mọi người. Chỉ một việc làm, một lời nói, một

cử chỉ cũng đủ để làm cho người ta nhớ đến nhau, song cũng có việc làm, lời nói làm buồn lòng người khác. Điều tối kỵ nhất trong cơ quan công sở là tùm ba tùm bầy nói xấu, bới móc những chuyện thâm kín của người khác. Nói xấu là một thú vui của người này nhưng là nỗi buồn không tránh khỏi của người kia. Đối với môi trường là trường học thì văn hóa ứng xử về lời ăn tiếng nói là hết sức quan trọng. Nói với đồng nghiệp, với học trò làm sao xứng đáng là tấm gương để các em noi theo. “Lời nói không mất tiền mua, lựa lời mà nói cho vừa lòng nhau”. Nên nói những gì cần thiết và biết dừng đúng lúc, không nên tự biến mình thành kẻ lảm lời trước mặt đồng nghiệp. Hạn chế tối đa những cuộc bàn tán, nên nhất quán trong phát ngôn, không nên gặp người này nói thế này, gặp người khác nói thế khác. Đặc biệt với học sinh, sinh viên ta không nên nặng lời chì chiết, hãy gần gũi để chỉ bày như người cha, người mẹ thứ hai. Hãy phấn đấu để luôn hoàn thiện mình và luôn tỏ ra là một con người lịch sự, giàu lòng nhân ái và vị tha, biết sống vì mọi người, tránh xa lòng đố kỵ, ích kỷ, nhỏ nhen. Hãy cảm thông và chia sẻ với nhau tất cả những niềm vui, nỗi buồn, lúc thất bại cũng như khi thành công.

2.3.2. Trang phục nơi công sở

Giao tiếp không chỉ dừng ở lời nói, mà còn cách thể hiện thông qua trang phục hàng ngày đó chính là hình thức. Bên cạnh vẻ đẹp về tâm hồn là quan trọng thì hình thức cũng góp phần đáng kể nhằm tôn vinh hơn vẻ đẹp đó. Mỗi buổi sáng bạn đến công sở trong trang phục như thế nào thì tôi sẽ đoán được bạn là ai. Sự gọn gàng, thanh thoát, lịch lãm sẽ cho bạn sự tự tin trong giao tiếp và công việc, chiếm được cảm tình của người khác. Trong một tập thể cơ quan có nam có nữ, có cấp trên, cấp dưới thì chúng ta nên tìm một điểm tương đồng với tất cả mọi người, không nên quá lòe loẹt, diêm dúa, hay cầu thả, luộm thuộm. Trong trang phục cũng cần có sự thay đổi cho phù hợp với từng mùa, hợp với dáng vóc của mình, luôn tự làm mới mình trước mắt người khác nhưng vẫn giữ được nét duyên dáng, đảm thắm và lịch sự, không nên quá đơn điệu về trang phục. Trang phục là một thể mạnh và cũng là một cách giao tiếp đem lại hiệu quả cao.

2.3.3. Văn hóa tiết kiệm

Tiết kiệm không chỉ cái gì thuộc về cá nhân ta

mới tiết kiệm. Tiết kiệm cho tập thể là chính ta đã tiết kiệm cho bản thân ta. Hãy tập thói quen ra khỏi văn phòng, lớp học, thư viện nếu không còn sử dụng nữa hãy tắt điện, quạt và hãy xếp gọn ghế ngồi ngăn nắp. Làm được như vậy là ta đã tiết kiệm được thời gian cho người khác vừa tiết kiệm những chi phí không đáng cho tập thể. Để phong trào tiết kiệm lan rộng, thấm sâu, trở thành thói quen thường trực trong mỗi người, trước tiên, mỗi cán bộ, đảng viên và công chức trong các trường đại học cần nêu gương thực hành tiết kiệm và chống lãng phí tại cơ quan, đơn vị mình. Trong đó, cốt lõi là phải luôn đặt lợi ích của tập thể lên trên lợi ích cá nhân. Từ đó, nghiên cứu thấu đáo các vấn đề, nhiệm vụ để có những quyết định, hành động tối ưu. Sử dụng hiệu quả nguồn lực, hướng đến lợi ích cho dân, cho nước chính là một cách thực hành tiết kiệm đúng đắn nhất.

3. Kết luận

Xây dựng văn hóa công sở là một quá trình lâu dài, cần phải tính toán, xây dựng kế hoạch một cách thận trọng trong từng giai đoạn, tạo những nền tảng cơ bản về tinh thần trong mỗi cán bộ, giảng viên cũng như nền tảng về văn hóa vật chất. Từ đó, có các biện pháp tác động cụ thể, rõ ràng với mục đích hướng tới xây dựng con người xã hội chủ nghĩa, hình mẫu giảng viên hiện đại, có phẩm chất đạo đức tốt, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao.

Tài liệu tham khảo

1. Chỉ thị số 26/CT-TTg ngày 05/9/2016 về tăng cường kỷ luật, kỷ cương trong các cơ quan hành chính nhà nước các cấp
2. Nghị quyết số 33-NQ/TW, ngày 09/6/2014 Hội nghị lần thứ chín Ban Chấp hành TW khóa XI
3. hanoimoi.vn
4. Quyết định số 129/2007/QĐ-TTg, ngày 02/8/2007 ban hành quy chế VHCS tại các cơ quan hành chính nhà nước;
5. Quyết định số 1847/QĐ-TTg về việc Phê duyệt Đề án VHCS; Bộ Nội vụ đã ban hành Kế hoạch triển khai thực Quyết định số 1847/QĐ-TTg, ngày 27/12/2018
6. Quyết định số 733/QĐ-TTg ngày 14/6/2019 của Chính phủ về việc ban hành kế hoạch tổ chức Phong trào thi đua “ Cán bộ, công chức, viên chức thi đua thực hiện VHCS” giai đoạn 2019 - 2025